

OKRESNÁ PROKURATÚRA BRATISLAVA III
Vajnorská 47, 832 77 Bratislava 3

Číslo: 1 Pv 319/22/1103-13
EEČ: 2-10-876-2022

Bratislava III 22.11.2022

U Z N E S E N I E

Trestná vec: obv. **XXXXX**

Trestný čin: zločin: všeobecné ohrozenie podľa § 284 odsek 1 písmeno a
Trestného zákona

Rozhodol: prokurátorka Okresnej prokuratúry Bratislava III

Podľa § 215 odsek 1 písmeno e Trestného poriadku **zastavujem** trestné stíhanie
obvineného:

XXXXX

dátum narodenia: XXXXX

miesto narodenia: XXXXX

rodné priezvisko: XXXXX

trvalé bydlisko: XXXXX

väzba: nie

ktorý je trestne stíhaný pre trestný čin:

- zločin: všeobecné ohrozenie podľa § 284 odsek 1 písmeno a Trestného zákona
Doplňte text

štádium: pokus podľa § 14 odsek 1 Trestného zákona

forma trestnej súčinnosti: jeden páchatel' vo veci

účastníctvo: bez účastníctva

na tom skutkovom základe, že:

obvinený dňa 24.08.2022 v čase okolo 05.30 hod. na čerpacej stanici OMV na ul.
XXXXX XXXXX v obci XXXXX manipuloval so zapaľovačom vo vonkajších
priestoroch čerpacej stanice, pričom sa ním snažil zapáliť kartónové obaly
nachádzajúce sa pred vchodom do predajne čerpacej stanice ako i biely špagát,
ktorým boli predmetné kartóny zviazané, čím svojim konaním mohol spôsobiť požiar
a následnú explóziu čerpacej stanice OMV, ktorá sa nachádza v bezprostrednej
blízkosti obytnej časti obce XXXXX, časť XXXXX,

lebo obvinený nebol v čase činu pre nepríčetnosť trestne zodpovedný.

Odôvodnenie:

Uznesením vyšetrovateľa PZ Odboru kriminálnej polície Okresného riaditeľstva PZ v Senci (ďalej len "vyšetrovateľ") ČVS: ORP-333/1-VYS-SC-2022 zo dňa 25.08.2022 bolo XXXXX, nar. XXXXX podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku vznesené obvinenie pre zločin všeobecného ohrozenia podľa § 284 ods. 1 písm. a) Trestného zákona spáchaného v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona na tom, skutkovom základe, že

obvinený dňa 24.08.2022 v čase okolo 05.30 hod. v obci XXXXX na čerpacej stanici OMV sa obvinený pokúsil vydať najmenej siedmich ľudí do nebezpečenstva smrti alebo ťažkej ujmy na zdraví alebo majetok do nebezpečenstva škody veľkého rozsahu tým, že manipuloval so zapaľovačom vo vonkajších priestoroch čerpacej stanice, pričom sa ním snažil zapáliť kartónové obaly nachádzajúce sa pred vchodom do predajne čerpacej stanice ako i biely špagát, ktorým boli predmetné kartóny zviazané, čím svojim konaním mohol spôsobiť požiar a následnú explóziu čerpacej stanice OMV, ktorá sa nachádza v bezprostrednej blízkosti obytnej časti obce XXXXX, časť XXXXX.

Obvinený XXXXX (č. I. 17 -19) pri výsluchu okrem iného uviedol, že momentálne žije v aute na parkovisku pred Billou v XXXXX a striedavo aj v dome svojich rodičov v XXXXX. Odmietol, že by bral omamné a psychotropné látky, avšak priznal, že bol asi šesťkrát hospitalizovaný na psychiatrickej klinike v XXXXX, pretože trpel psychózou a naposledy tam bol kvôli recidíve z kokaínu. Pri svojej výpovedi nevedel uviesť, či mu bola diagnostikovaná nejaká psychiatrická choroba. Uviedol, že berie lieky Depakin, Tritiko a Olanzapin, ktoré má na psychózu. Lieky berie pravidelne, ale pred týždňom mu kamarátka zobrala taštičku s liekmi a odvtedy lieky neužil. Lieky mu predpisovala jeho ošetrojúca lekárka MUDr. XXXXX.

Ku skutku obvinený uviedol, že bol agresívny, lebo sa nevedel dostať k peniazom. Bol nahneván, že Ukrajinci, ktorí bývajú v jeho byte mu za neho platia málo. V predmetný deň ráno o 05.00 hod. prišiel na pumpu OMV v XXXXX, kde obvinený chcel od zamestnankyne kávu cez okienko, ale ona mu ju nechcela dať. Obvinený chcel od zamestnankyne najprv kávu a potom chcel ísť zobrať peniaze do auta, kde si ich zabudol. Potom od zamestnankyne už nič nechcel a ona zatvorila okienko. Potom obvinený išiel ku kartónom, ktoré boli medzi železnými mriežkami a pri tých kartónoch sa motal. Zapálil roh jedného kartóna a aj malú bielu šnúрку a potom to s rukou zahasil. Obvinený tiež uviedol, že na pumpe kričal, že chce zapáliť pumpu, ale myslel tým, že chce zapáliť malú pumpičku na kokaín, ktoré bývajú pohádzané na zemi, ale žiadna pumpička na kokaín tam na zemi nebola. Kartóny zapálil preto, lebo chcel provokovať dievčatá na pumpe, keby aj vznikol oheň tak vie, že by ho uhasil. Potom to uhasil a išiel pre cigaretu, ktorú mu dali dievčatá na pumpe. Zapálil si a potom išiel k svojmu autu, ktoré bolo zaparkované na parkovisku pri Bille a tam ho chytili policajti.

Obvinený ďalej uviedol, že kartón a bielu šnúрку na pumpe zapálil z dôvodu, že chcel vystrašiť a provokovať dievčatá na pumpe. Bol nervózny lebo nemal peniaze, kávu ani cukor. Centovkami, ktoré mal v aute platiť nechcel, lebo chcel platiť papierovými peniazmi.

Obvinený tiež uviedol, že omamné látky alebo alkohol neberie. Berie len lieky, naposledy ich mal pred týždňom. K tomu, čo obvinený povedal, že podpáli pumpu dodal, že to myslel, že podpáli tú malú pumpičku na kokaín. Obvinený v závere výpovede tiež uviedol, že na pumpu chodí celý život pre cukor a kávu. Vždy tam za kávu zaplatil, ale teraz nemal peniaze. Uviedol, že už tam chodiť nebude, len tam príde na WC a skontrolovať cukor.

V procesnom postavení **svedka** bola vypočutá **XXXXX** (č. I. 24 - 26), ktorá vo výpovedi okrem iného uviedla, že je zamestnankyňou na pumpe OMV v XXXXX a počas jej nočnej služby v deň skutku obvinený prišiel niekoľkokrát na pumpu, pričom poslednýkrát okolo 05.00 hod., kedy pristúpil k okienkovému predaju, kde stála aj s kolegyňou, vypýtal si od nej cigarety, potom kávu, avšak nemal peniaze, tak mu ich svedkyňa odmietla dať, na čo obvinený zostal nervózny. Následne cez okienko potom svedkyňa spozorovala, ako obvinený išiel podpaľovať kartóny so zapaľovačom, ktorý mal v ruke. Popísala, že z vnútornej strany predajne cez otváracie presklené dvere videla ako sa obvinený nahol ku krabiciam so zapaľovačom v ruke. Svedkyňa tiež uviedla, že predtým cez pootvorené okienko počula, ako obvinený pre seba zamrmľal slovo podpálím. Na to jej kolegyňa otvorila okienko, vykrikla na neho nech prestane a obvinený sa zbadal a vystrel.

V procesnom postavení **svedka** bola vypočutá **XXXXX** (č. I. 29 - 31), ktorá vo výpovedi zhodne uviedla skutočnosti tak ako svedkyňa XXXXX. Zároveň uviedla, že počula ako obvinený povedal, že zhorí alebo podpáli to tu. Bola vtedy pri okienku, ktoré bolo pootvorené a obvinený stál asi meter od okienka. Kolegyňa stála vedľa svedkyne. K tomu, čo presne videla, svedkyňa uviedla, že videla ako sa obvinený naklonil ku kartónom so zapaľovačom a začal ich podpaľovať. Videla plameň zo zapaľovača. Uvedené videla cez presklené okná na predajni. Keď končila zmenu videla, že tie kartóny boli na jednom rohu naozaj podpálené.

Súčasťou vyšetrovacieho spisu je aj zápisnica o zadržaní a obmedzení osobnej slobody podozrivej osoby a poučenia (č. I. 5 - 7), ako aj príkaz v zmysle § 85 ods. 4 Trestného poriadku (č. I. 13).

Zo **zápisnice o obhliadke miesta činu** (č. I. 35 - 36) vyplýva, že na mieste činu sa nachádzal plechový uzamykateľný prístrešok, v ktorom sa nachádzal predmetný kartón. Tento bol zviazaný bielym špagátom a v hornom rohu sa nachádzalo viditeľné obhorenie o veľkosti 1 cm. Súčasťou zápisnice je aj fotodokumentácia (č. I. 37 - 40).

Vzhľadom na to, že počas vyšetrovania vyvstala potreba skúmania duševného stavu obvineného, bol na základe príkazu sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu XXXXX III sp. zn. Tp 881/2022 na vyšetrenie duševného stavu obvineného uznesením vyšetrovateľa pribratý do konania znalec z odboru zdravotníctvo, odvetvie psychiatria **XXXXX**.

Znalec v záveroch svojho znaleckého posudku zo dňa 14.10.2022 (č. I. 46 - 71) skonštatoval, že obvinený trpí aj v čase skutku trpel exotoxickou epizódou s prevahou paranoidne - perzekučnej symptomatiky. Podľa znalca mala uvedená psychotická porucha vplyv na rozpoznávacíe a ovládacie schopnosti obvineného v čase spáchania skutku. Znalec uviedol, že exotoxická psychotická porucha

vyvolaná účinkami omamných látok - prevažne psychostimulancii - podmienila vymiznutie schopnosti ovládať konanie a podmienila aj vymiznutie rozpoznávať dôsledky konania u obvineného v čase spáchania skutku. Inak povedané, uvedená psychotická porucha obsahuje stratu náležitého kontaktu s realitou u obvineného, správanie "mení" na neúčelné, neusporiadané, v tomto konaní sa vyskytujú aj impulzy pre výbušnosť, chorobne podmienené - „uvolnené“, zahrňuje aj chorobnú zmenu - závažnú poruchu úsudku pre paranoidne - perzekučné (obsahové) poruchy myslenia u obvineného. Podľa znalca toto všetko zakladá vymiznutie ovládacej a rozpoznávacej zložky u obvineného v čase spáchania skutku.

Znalec ďalej konštatoval, že v dôsledku psychotickej poruchy obvinený nie je schopný chápať zmysel a účel trestného konania. V dôsledku psychotickej poruchy znalec konštatoval, že obvinený je bezprostredne nebezpečný pre spoločnosť a navrhol ochranné psychiatrické liečenie ústavnou formou.

Podľa záverov znaleckého posudku je obvinený závislý od omamných látok, predovšetkým od psychostimulácií. Obvinený bol dňa 24.08.2022 v stave aktívnej závislosti od psychostimulácií, resp. omamnú látku (predovšetkým pervitín) zneužíval aj v čase skutku bol touto opojený. Znalec v prípade obvineného popri psychiatrickom ochrannom ústavnom liečení navrhol aj protitoxikomanické liečenie ústavnou formou. Ochranné protialkoholické liečenie znalec v prípade obvineného nenavrhol.

V dopĺňujúcom výsluchu znalec XXXXX, dňa 03.11.2022 (č. I. 97 – 98) na otázku vyšetrovateľa, či vymiznutie ovládacích a rozpoznávacích schopností u obvineného v čase spáchania skutku nastalo výlučne z dôvodu požitia návykovej látky alebo nastalo aj z iného dôvodu, uviedol, že k vymiznutiu ovládacích a rozpoznávacích schopností u obvineného nedošlo len z dôvodu exotoxikkej psychotickej epizódy, ale aj z dôvodov schizofrenických príznakov, ktoré znalec retrospektívne musel u obvineného konštatovať poukázaním na pokračujúcu hospitalizáciu obvineného v PP XXXXX. Podľa znalca stav vylučujúci schopnosti ovládať a rozpoznať konania obvineného v čase skutku nenastal len na základe užitia metamfetamínu obvineným pred skutkom, ale aj vplyvom schizofrenických príznakov, ktoré vznikajú z vnútorných príčin a ich vznik nie je vôľou človeka ovplyvniteľný.

Exotoxickú psychotickú epizódu s prevahou paranoidne – perzekučnej symptomatiky vo svojej výpovedi špecifikoval ako prechodnú duševnú poruchu psychotickej hĺbky s maximálnou dĺžkou trvania 6 týždňov. Pokiaľ psychotické príznaky trvajú u pacienta dlhšie než 6 týždňov, musí sa daná epizóda preklasifikovať na inú duševnú poruchu, v prípade obvineného na schizofrenickú epizódu, ktorá už bola u obvineného diagnostikovaná v minulosti. V čase spáchania skutku išlo u obvineného o koexistenciu schizofrenickej a exotoxikkej epizódy.

Vo svetle súčasných zistení znalec uviedol, že u obvineného nešlo len o exotoxickú psychotickú epizódu v čase skutku, ale aj o spolu priebeh schizofrenických príznakov v rámci takejto epizódy, ktorú pokračujúca hospitalizácia od času skutku potvrdzuje. K psychotickému stavu u obvineného v čase spáchania skutku neprišlo len vplyvom omamnej látky, ale aj z dôvodu psychotickej schizofrenickej epizódy, ktorej vznik a priebeh obvinený nevedel predpokladať a taktiež nevedel ovplyvniť. Schizofrenická epizóda v čase spáchania skutku

ne vznikla u obvineného vplyvom omamnej látky, ktorú užíval, ale z vnútorných príčin, z ktorých má vysoké zastúpenie genetický dôvod.

Na otázku, či by stav exotoxickéj psychotickej epizódy s prevahou paranoidne – perzekučnej symptomatiky vzhľadom na zdravotný resp. psychický stav obvineného u neho nastal aj bez požitia návykovej látky – pervitínu, znalec uviedol, že 10 týždňov od skutku je obvinený je naďalej hospitalizovaný pre psychotické príznaky, čo prekročilo kritérium trvania exotoxickéj psychotickej epizódy. Na základe toho znalec uviedol, že u obvineného psychotický stav nebol podmienený len exotoxickým účinkom omamnej látky, a teda by u neho nastal aj bez užitia metamfetamínu.

Na otázku vyšetrovateľa, či si obvinený vzhľadom na jeho psychický stav a predošlé skúsenosti s užívaním návykových látok mohol uvedomovať, že požitím návykovej látky u neho môže dôjsť k čiastočnému zníženiu alebo úplnému vymiznutiu jeho ovládacích a rozpoznávacích schopností, znalec uviedol, že obvinený si nemohol uvedomovať, že omamná látka, v tomto prípade metamfetamín, ho privedie do stavu zmenšenia, či vymiznutia ovládacej či rozpoznávacej zložky jeho konania.

Podľa § 215 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku prokurátor zastaví trestné stíhanie, ak obvinený nebol v čase činu pre nepríčetnosť trestne zodpovedný.

V zmysle § 23 Trestného zákona, kto pre duševnú poruchu v čase spáchania činu inak trestného nemohol rozpoznať jeho protiprávnosť alebo ovládať svoje konanie, nie je za tento čin trestne zodpovedný, ak tento zákon neustanovuje inak.

Zastaviť trestné stíhanie z tohto dôvodu možno až vtedy, keď sa zistí, že stíhaný skutok sa stal, napĺňa znaky určitého trestného činu a spáchal ho obvinený, ktorý nebol v čase činu pre nepríčetnosť trestne zodpovedný. Nepríčetnosť obvineného musí byť dostatočne preukázaná v prípravnom konaní.

Duševná porucha je dôvodom nepríčetnosti iba vtedy, keď má za následok nedostatok rozpoznávacej schopnosti alebo ovládacej schopnosti. Duševná porucha a nedostatok rozpoznávacej alebo ovládacej schopnosti musia existovať v čase spáchania činu.

Nedostatok rozpoznávacej a ovládacej schopnosti nemusí byť daný súčasne. Stačí, ak u páchatel'a chýba jedna z týchto schopností.

Podľa § 284 ods. 1 písm. a) Trestného zákona sa zločinu všeobecného ohrozenia dopustí ten, kto úmyselne vydá ľudí do nebezpečenstva smrti alebo ťažkej ujmy na zdraví alebo cudzí majetok do nebezpečenstva škody veľkého rozsahu tým, že spôsobí požiar alebo povodeň, alebo poruchu, či haváriu prostriedku hromadnej prepravy, alebo škodlivý účinok výbušnín, plynu, elektriny, rádioaktivity alebo iných podobne nebezpečných látok alebo síl, alebo sa dopustí iného podobného nebezpečného konania (všeobecné nebezpečenstvo).

Podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona pokus trestného činu je konanie, ktoré bezprostredne smeruje k dokonaniu trestného činu, ktorého sa páchatel' dopustil v úmysle spáchať trestný čin, ak nedošlo k dokonaniu trestného činu.

Vyhodnotením hore uvedených dôkazov, ktoré tvoria obsah vyšetrovacieho spisu, som dospela k záveru, že XXXXX svojim konaním zo dňa 24.08.2022 po formálnej stránke naplnil znaky skutkovej podstaty zločinu všeobecného ohrozenia podľa § 284 ods. 1 písm. a) Trestného zákona spáchaného v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona.

Z vyšetrenia duševného stavu obvineného XXXXX však vyplýva, že v čase spáchania skutku, ktorý sa mu v tomto konaní kladie za vinu, bol nepríčetný, pretože v čase spáchania činu trpel duševnou poruchou - koexistenciu schizofrenickej a exotoxickej psychotickej epizódy, v dôsledku ktorej nemohol rozpoznať protiprávnosť svojho konania a svoje konanie ovládať.

Z uvedeného je dostatočne zrejmé, že obvinený XXXXX nie je s poukazom na § 23 Trestného zákona za vyššie uvedený čin trestne zodpovedný.

Keďže v prípade obvineného išlo o podozrenie, že sa skutku dopustil v dôsledku požitia návykovej látky, bola dôsledne vyhodnocovaná aj možnosť vyvodenia trestnej zodpovednosti za trestný čin opilstva podľa § 363 ods. 1 Trestného zákona.

Podľa uvedeného ustanovenia sa trestného činu opilstva dopustí ten, kto sa požitím alebo aplikáciou návykovej látky, hoci aj z nedbanlivosti, privedie do stavu nepríčetnosti, v ktorom sa dopustí konania, ktoré má inak znaky trestného činu.

Rozdiel medzi beztrestnosťou trestne nezodpovedného páchatel'a podľa § 23 Trestného zákona a trestným činom opilstva podľa § 363 Trestného zákona spočíva v tom, že pri trestnom čine opilstva si páchatel' túto nepríčetnosť privodil sám, a to požitím alebo aplikáciou návykovej látky či už z nedbanlivosti alebo úmyselne, pričom takto vyvodené zavinenie pokrýva aj to, že páchatel' sa v takomto stave dopustí konania, ktoré má inak znaky trestného činu.

Po objektívnej stránke musí páchatel' požiť alebo aplikovať návykovú látku a tým sa uviesť do stavu nepríčetnosti a kumulatívne sa dopustiť konania, ktoré má inak znaky trestného činu uvedeného v osobitnej časti Trestného zákona.

Po subjektívnej stránke uvedenie sa do stavu nepríčetnosti musí byť zavinené aspoň z nedbanlivosti.

Podľa § 16 Trestného zákona trestný čin je spáchaný z nedbanlivosti, ak páchatel'

a) vedel, že môže spôsobom uvedeným v tomto zákone porušiť alebo ohroziť záujem chránený týmto zákonom, ale bez primeraných dôvodov sa spoliehal, že také porušenie alebo ohrozenie nespôsobí, alebo

b) nevedel, že svojím konaním môže také porušenie alebo ohrozenie spôsobiť, hoci o tom vzhľadom na okolnosti a na svoje osobné pomery vedieť mal a mohol.

Kritériom nedbanlivosti v oboch jej formách je zachovanie určitej miery opatrnosti páchatel'a. Miera opatrnosti je daná spojením jej objektívneho a subjektívneho vymedzenia a ich vzájomným vzťahom a platí aj pri vymedzení

vedomej a nevedomej nedbanlivosti. Posudzovanie dôvodov, na ktoré sa páchatel spoliehal, že nespôsobí porušenie alebo ohrozenie záujmu chráneného Trestným zákonom, sa aj pri vedomej nedbanlivosti musí udiat' so zreteľom na to, ako sa situácia javila páchatel'ovi, aké boli jeho znalosti, skúsenosti a pod. Ich primeranosť je zároveň nevyhnutné posudzovať aj vzhľadom na vonkajšie okolnosti prípadu.

Pri nevedomej nedbanlivosti je možnosť (vzhľadom na okolnosti a svoje osobné pomery) a povinnosť (vedieť mal a mohol) predvídať následok daná súčasne a nedostatok niektorej z týchto zložiek preto znamená, že čin je nezavinенý.

Zodpovednosť návykovou látkou ovplyvneného páchatel'a za trestný čin spáchaný v nepříčetnosti spôsobenej v dôsledku jej užitia, nie je daná v zmysle § 23 Trestného zákona vtedy, ak si páchatel' nebol a ani nemohol byť vedomý svojej dispozície pre podobné stavy po požití návykovej látky.

Z vykonaného dokazovania v tejto súvislosti vyplynulo, že XXXXX síce pred skutkom požil návykovú látku – metamfetamín, po čom sa dopustil konania, ktoré má inak znaky trestného činu. Zároveň však je dostatočne zrejmé, že do stavu nepříčetnosti sa neprivedol ani len z nedbanlivosti.

O trestnej zodpovednosti obvineného za trestný čin opilstva by bolo možné v danom prípade uvažovať iba v takom prípade, ak by si uvedený stav spôsobil požitím návykovej látky s vedomím toho (resp. ak by v tomto smere tu bola daná aspoň nevedomá nedbanlivosť), aký stav u neho požitie návykovej látky môže vyvolať.

Na vyriešenie vyššie uvedeného je preto potrebné zodpovedať otázku, či obvinený si bol alebo mohol byť vedomý toho, že požitie návykovej látky u neho vyvolá stav, v ktorom nie je schopný kontrolovať svoje konanie a náležite ho ovládať.

Z vyšetrovacieho spisu vyplýva, že obvinený už mal v minulosti skúsenosti s drogami, avšak z výpovede znalca z odvetvia psychiatrie zo dňa 03.11.2022 vyplýva, že obvinený si nemohol uvedomovať, že omamná látka, konkrétne metamfetamín, privedie obvineného do stavu zmenšenia či vymiznutia ovládacej či rozpoznávacej zložky jeho konania. Znalec konštatoval, že psychotický stav nebol u obvineného podmienený len exotoxickým účinkom omamnej látky, nastal by u neho aj bez užitia metamfetamínu.

S prihliadnutím na uvedené skutočnosti je teda potrebné konštatovať, že obvinený XXXXX si v čase aplikácie návykovej látky (t. j. v čase pred spáchaním posudzovaného skutku) nebol a nemohol byť vedomý svojej dispozície pre psychotický stav, ktorý bol podmienený aj exotoxickým účinkom omamnej látky.

Keďže stav nepříčetnosti, kedy obvinený nemohol rozpoznať protiprávnosť svojho činu ani ovládať svoje konanie, bol z jeho strany vyvolaný nezavinene, nemožno jeho konanie posudzovať ani ako trestný čin opilstva podľa § 363 Trestného zákona.

Vzhľadom na uvedené skutkové a právne skutočnosti je zrejmé, že vo veci sú splnené zákonné predpoklady na postup podľa § 215 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku, a preto som rozhodla tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať orgánu, ktorý rozhodnutie vydal, do troch pracovných dní od oznámenia uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok. (§ 185 a nasl. Tr. por.)

Mgr. Sabína Šáteková
prokurátorka